

**UCHWAŁA NR XLVI/306/23
RADY MIEJSKIEJ W NOWOGRODZIE**

z dnia 29 marca 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowogród na lata 2023 - 2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 1249) Rada Miejska w Nowogrodzie uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowogród na lata 2023 - 2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Nowogrodu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Daniel Cwalina

Przewodniczący Rady

Daniel Cwalina

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY

W RODZINIE W GMINIE NOWOGRÓD

NA LATA 2023- 2028

Rozdział 1. Wprowadzenie

Wstęp

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Nowogród.

Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy na terenie gminy.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie w Gminie Nowogród ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2023 – 2028. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

1. Podstawy prawne przeciwdziałaniu zjawisku przemocy w rodzinie

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie to:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165).

1.1 Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości i sposób życia. Niebagatelną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być zatem skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także kluczowym zagrożeniem dla rodziny.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przez przemoc w rodzinie należy rozumieć „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

1.2 Formy przemocy

Osoby stosujące przemoc domową publicznie prezentują się w odmienny sposób niż w domu, dlatego tak trudno jest innym uwierzyć w ich działania wobec najbliższych. Może to utrudniać zwracanie się o pomoc osobom doznającym przemocy, tym bardziej, że osoby stosujące przemoc wmawiają osobom doznającym przemocy, że same są winne tego, jak są traktowane.

Przemoc fizyczna – zamierzone działanie człowieka, zwrócone przeciwko fizyczności członka jego rodziny, niosące ryzyko uszkodzenia ciała, np.: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, itp.

Przemoc psychiczna – wszystkie działania zmierzające do poniżenia ofiary, obrażenia, zastraszenia, pozbawienia wiary we własne możliwości, szantaż emocjonalny, „zabawa” uczuciami członka rodziny, manipulacja, wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, destruktywna krytyka i słowne ubliżanie, werbalne groźby, drwiny, taktyka nacisków (np. dąsanie się), grożenie (np. zabranie dziecku, popełnieniem samobójstwa, złożeniem skargi do instytucji socjalnych), brak szacunku (np. ustawiczne upokarzanie przy innych, nieodpowiadanie na pytania), odmowa pomocy przy dzieciach czy pracach domowych, kłamstwa, okazywanie zazdrości, zdradzanie, niedotrzymywanie obietnic i wspólnych uzgodnień, izolowanie, mówienie dokąd może, a dokąd nie może chodzić osoba doznająca przemocy, ustawiczne sprawdzanie telefonu, kontrolowanie z kim spotyka się osoba doznająca przemocy, uniemożliwianie kontaktów z rodziną i przyjaciółmi, grożenie odebraniem życia lub skrzywdzeniem osoby doznającej przemocy lub dzieci.

Przemoc seksualna – zmuszanie ofiary do jakiegokolwiek formy aktywności seksualnej wbrew jej woli i bez zgody. Zgoda musi być udzielona przez osobę zdolną do składania oświadczeń woli. Przykłady przemocy seksualnej to: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, krytyka organów płciowych, gwałt, upokarzające traktowanie z powodu orientacji seksualnej.

Przemoc ekonomiczna – kontrolowanie finansów, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, np. ograniczanie dostępu do wspólnych pieniędzy, zmuszanie do proszenia o pieniądze, uniemożliwianie dostępu do konta bankowego.

Zaniedbanie – stosują ją najczęściej osoby dorosłe wobec dzieci, a także członkowie rodziny wobec swoich starszych lub niepełnosprawnych najbliższych. Jest to niezaspokajanie ich podstawowych potrzeb

emocjonalnych i fizycznych. O zaniedbaniu można mówić w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, sytuacją życiową, problemami, a także stanem zdrowia i higieną. Zaniedbanie to także niezaspokajanie potrzeb żywieniowych i potrzeb związanych z ubiorem, nieudzielanie pomocy w chorobie, niepodawanie leków, zaniedbywanie higieny, itp.

Rozdział 2.

Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Nowogród

W celu dokonania diagnozy zjawiska przemocy domowej w Gminie Nowogród oparto się na danych ze sprawozdań z realizacji zadań własnych gminy oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie będące w posiadaniu ośrodka pomocy społecznej, raporty dostępne w instytucjach zajmujących się zjawiskiem przemocy: posterunek policji, placówki oświatowe, GKRPA.

2.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji.

Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowania na zidentyfikowane problemy społeczne, w tym w szczególności przemocy w rodzinie oraz zintegrowanie działań instytucji i organizacji odpowiedzialnych za realizację zadań. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Nowogród powołany został Zarządzeniem Nr 32/2011 Burmistrza Nowogrodu z dnia 1 czerwca 2011r. z późn. zm. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: ośrodka pomocy społecznej; gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych; Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kurateli sądowej. Należy zaznaczyć, że zespoły interdyscyplinarne to przede wszystkim metoda pracy, która opiera się na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy w rodzinie.

Do zadań Zespołu należy: integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu, diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Nowogród, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze. Do zadań grup roboczych należy w szczególności: opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań, informowanie Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach działań grup roboczych.

Zespół pełni funkcję koordynującą polegającą na kształtowaniu lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zadań na poziomie wykonawczym, dotyczących konkretnej rodziny, zespół powołuje grupę roboczą, która pełni funkcję wspierającą. Realizuje ona działania pomocowe wobec indywidualnych przypadków wystąpienia przemocy w rodzinie.

Tabela 1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Nowogród w okresie 2020 - 2022

Liczba wszystkich formularzy "Niebieska Karta - A" przez podmioty, które wszczęły procedurę	2020	2021	2022
		13	5
·Pomoc społeczną	0	0	0
·Policję	13	5	10
·Oświatę	0	0	0
·Ochronę zdrowia	0	0	0
·GKRPA	0	0	0

·Inne	0	0	1
Liczba zakończonych NK	10	5	9
Liczba rodzin objętych działaniami grup roboczych	13	5	11
Liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego	4	4	4
Liczba powołanych grup roboczych	25	10	20
Liczba posiedzeń grup roboczych	25	10	20

Źródło: Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres 2020-2022

W latach 2020 – 2022 w Gminie Nowogród procedura Niebieskiej Karty zakładana była głównie przez policję. W jednym przypadku została wszczęta procedura przez pracownika Ośrodka Interwencji

Kryzysowej w Łomży. Nie odnotowano NK założonej przez przedstawicieli pozostałych podmiotów.

Po dokonaniu analizy indywidualnych planów pomocy oraz działań podjętych na rzecz rodzin dotkniętych przemocą oraz po zrealizowaniu planu pomocy, członkowie Zespołu stwierdzali brak zasadności prowadzenia dalszych działań i podejmowali decyzję o zamknięciu procedury „Niebieskich Kart”.

Tabela 2. Struktura osób doświadczających przemocy w okresie 2020-2022

Niebieskie Karty	2020	2021	2022
Liczba osób dotkniętych przemocą ogółem; w tym:	15	7	12
Kobiety	9	5	8
Mężczyźni	4	2	4
w tym: osoby starsze	1	0	3
niepełnosprawne	0	0	0
dzieci	2	0	0

Źródło: Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres 2020-2022

Z powyższych danych wynika, że w większości kobiety były dotknięte przemocą. Instytucjami świadczącymi pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Gminie Nowogród są: Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny Gminy Nowogród, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, Policja, Placówki Oświatowe, Zespół Gabinetu Lekarza Rodzinnego w Nowogrodzie.

Tabela 3. Formy pomocy udzielone osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie w okresie 2020-2022 w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego

Formy pomocy	2020	2021	2022
Liczba osób objętych pomocą ogółem	14	12	20
Poradnictwo: psychologiczne: liczba osób objęta poradnictwem	1	1	4
medyczne	0	0	0
socjalne	13	11	20
prawne	0	0	0
zawodowe i rodzinne	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres 2020-2022

W latach 2020 - 2022 prowadzono głównie poradnictwo socjalne, które polegało na rozpoznaniu zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodzie. Poradnictwo psychologiczne polegało na doraźnej pomocy w określeniu problemów i działania zmierzającego do odzyskania przez osobę dotkniętą przemocą zdolności do samodzielnego rozwiązania codziennych trudności.

W ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nowogród funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Tabela 4. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin w okresie 2020-2022

	2020	2021	2022
Liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego	6	9	8
w tym stosujących przemoc	1	1	4
Liczba udzielonych porad	18	24	24

Źródło: Sprawozdania z działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych ich rodzin za lata 2020-2022

Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie spowodowaną przez nadużywanie alkoholu przez członka rodziny była udzielana pomoc w Punkcie Konsultacyjnym. Analizowano problem uzależnienia od alkoholu i problem z pijącym członkiem rodziny, przemoc w rodzinie min. jak uchronić się przed przemocą będąc ofiarą przemocy

Tabela 5. Osoby uzależnione a przemoc w rodzinie w Gminie Nowogród w okresie 2020-2022

	2020	2021	2022
Liczba członków GKRPA	5	5	5
Liczba osób wobec których podjęto działania ogółem	6	9	8
Liczba posiedzeń komisji	1	1	2
Liczba posiedzeń grup roboczych komisji	11	10	9
Liczba rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu	15	11	20

Liczba rozmów z osobami uzależnionymi stosującymi przemoc	14	7	9
Liczba osób skierowanych do terapeuty	6	9	8
Liczba osób skierowanych do biegłego	0	0	0
Liczba wniosków skierowanych do sądu	0	0	0

Źródło: Sprawozdania roczne z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za lata 2020-2022

Sprawozdania z działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych ich rodzin za lata 2020-2022

GKRPA przeprowadzała rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie, motywowała do udziału w „Programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc” oraz do Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Rozdział 3. Cele programu

1. Zmniejszenia rozmiarów negatywnych zjawisk przemocy w rodzinie
2. Podnoszenie wiedzy w społeczeństwie i rozwijanie świadomości wobec zjawiska przemocy.
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji spotykających się w pracy zawodowej z problemem przemocy w rodzinie
4. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy
5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Rozdział 4. Zadania programu

1. Podejmowanie zintegrowanych i skoordynowanych działań mających na celu szybsze i skuteczniejsze podejmowanie czynności zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz ustania przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie oraz prowadzenie działalności edukacyjno- informacyjnej.
3. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
4. Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy.

Rozdział 5. Harmonogram realizacji programu

Lp.	Zadania	Opis zadań	Termin	Realizator
1.	Podejmowanie zintegrowanych i skoordynowanych działań mających na celu szybsze i skuteczniejsze podejmowanie czynności zmierzających do zapewnienia	1. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających za zadanie zapobieganie zjawisku przemocy 2. Diagnozowanie problemu przemocy	Na bieżąco przy każdej procedurze „NK”	OPS ZI Grupa Robocza Policja

	bezpieczeństwa oraz ustania przemocy w rodzinie.	<p>w rodzinie</p> <p>3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie</p> <p>4. Opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach</p> <p>5. Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie</p>		
2.	Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie oraz prowadzenie działalności edukacyjno -informacyjnej.	<p>1. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (ulotek, broszurek, plakatów) o problemie przemocy w rodzinie i możliwościach uzyskania pomocy.</p> <p>2. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dla osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc zawierające informacje o możliwej do uzyskania pomocy.</p> <p>3. Rozmowy indywidualne z uczniami i opiekunami.</p> <p>4. Promowanie wśród dzieci i młodzieży właściwych postaw i zachowań.</p> <p>5. Działania profilaktyczne dotyczące przemocy rówieśniczej</p> <p>6. Wsparcie merytoryczne i finansowe organizacji zajęć profilaktyczno-wychowawczych i obozów dla rodzin zagrożonych przemocą.</p> <p>7. Warsztaty terapeutyczne sportowe</p>	<p>Co najmniej raz w roku</p> <p>Co najmniej raz w roku</p> <p>W razie potrzeby</p> <p>2022r.-2028r.</p> <p>Co najmniej raz w roku</p> <p>Co najmniej raz w roku</p> <p>Na bieżąco</p>	<p>OPS ZI</p> <p>Grupa robocza OPS</p> <p>Szkoły z terenu gminy</p> <p>Szkoły z terenu gminy</p> <p>Policja</p> <p>GKRPA</p> <p>Szkoły z terenu gminy GKRPA</p>

3.	Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	Szkolenia dla kadry OPS, członków zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i procedury NK.	Po otrzymaniu informacji o organizowanych szkoleniach, nie rzadziej niż raz w roku	OPS ZI Grupy robocze
4.	Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy.	1. Kierowanie do programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy 2. Kierowanie ofiar przemocy do prawnika i psychologa 3. Zapewnienie miejsc w specjalistycznym Ośrodku Wsparcia Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.	W razie potrzeby W razie potrzeby	ZI Grupy robocze ZI OPS Grupy robocze OPS

**Rozdział 6.
Realizatorzy programu**

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodzie
2. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Nowogród
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin
5. Placówki Oświatowe Gminy Nowogród
6. Zespół Gabinetu Lekarza Rodzinnego w Nowogrodzie
7. Sąd Rejonowy w Łomży
8. Policja
9. Organizacje pozarządowe

Instytucje działające na terenie powiatu:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży
2. Sąd Rejonowy w Łomży
3. Prokuratura Rejonowa w Łomży
4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łomży
5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży

Rozdział 7.
Spodziewane efekty realizacji programu

1. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przeciwdziałania przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
2. Zwiększenie skuteczności i dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy.
3. Zwiększenie wrażliwości społeczeństwa wobec aktów przemocy w rodzinie i zaangażowanie w sprawy przeciwdziałania przemocy.
4. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej - przerwanie kręgu milczenia związanego z przemocą.
5. Podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie
6. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy.
7. Nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte, bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej.

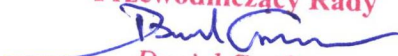
Rozdział 8.
Źródło finansowania programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Nowogród, oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Rozdział 9.
Monitoring i sprawozdawczość

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodzie. Zbiorcze sprawozdanie z realizacji programu będzie przedstawione Radzie Miejskiej do 31 marca każdego roku.

Opracował: Zespół Interdyscyplinarny Gminy Nowogród

Przewodniczący Rady

Daniel Cwalina